

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice št. 15.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.
Rokopisi se ne
vračajo.
Inserati:
Šeststopenjska peti-
vrsna 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

Velja
za Ljubljano
v upravnisti:
za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četrt leta 1 gld.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.
Po pošti velja
za celo leto 10 gld.,
za pol leta 5 gld.,
za četrt leta 2 gld.
60 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 248.

V Ljubljani v sredo, 24. decembra 1884.

Tečaj I.

Vabilo na naročbo.

Z novim letom 1885 prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponovijo, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pasku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10—
„ pol leta	5—
„ četrt leta	2 50
„ en mesec	—85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6—
„ pol leta	3—
„ četrt leta	1 50
za donajanje v hišo vsak mesec 9 kr.	

Pax hominibus!

Sveti večer je! Danes obhaja krščanski svet spomin na ono jasno, zvezdno noč, v kateri se je grešnemu človeškemu rodu Izveščar rodil v betlehemskega hlevu. Borno poslopje, nevredno takega gosta, a vender so prihiteli pastirji, častit in molit novorojeno božje dete. Nad hlevom pa so prepevali angeljski zbori sladke svoje melodije, in v prvič so se razlegale z nebes pomenljive tolažilne besede: „Čast Bogu v višavah, na zemlji mir ljudem!“

„Pax hominibus, mir ljudem“ — zakaj se baš na božični večer vrača spravljivi duh, duh miroljubja v vsako srce, v katerem še ni po polnem ugasnila zadnja iskrica idealizma? Zakaj nam angeljsko blagovestje ravno danes globokeje sega v dušo, zakaj smo ravno ta večer bolj nego sicer pri-

pravljene, slušati nauke krilatih pevcev v zračni višavi? — Glejmo okolo sebe po slovenskem svetu, preiskujmo pojave našega narodnega življenja, merimo plimovanje narodnega napredka na kulturnem vodomeru — in obilo bomo našli razlogov, da vsaj za trenotek odnehamo od vročega boja.

Ne sicer, nikakor ne, da bi boj nas utrudil, da bi le v najmanjšem oziru dvojili nad etično opravičenostjo one borbe, katero borujemo neprestano, odkar se je ustanovil naš list. Bila nam je usiljena, nismo je sami iskali, ali tudi iznenadeni nismo bili po njej. Predobro znamo, da si mora vsaka nova ideja stoprav priboriti svoja tla, ter da je sovražni napad tem silovitejši, čem bolj pravilna je misel, proti kateri se napenja. Ideja pa, za katero se mi potegujemo, je: Narod u svojemu pridobiti zakonito jednako-pravnost v soglasji z vlado ter ustavnim potom, zakonito pravo zahtevati za se, a tudi s svoje strani privoščiti ga sodeželanom drugih narodnostij, slovo dati obrabljenim frazam, oholim besedam natolčnicam, s katerimi se le neizobražena masa bega in mami, ter resno delati na kulturnem polju, truditi se v zmislu narodnega prepoda, to je bil in to bode naš program, od njega ne bomo odstopili, svitile te zastave ne bomo zapustili, naj sovražna krvela še ljuteje tišče proti nam in našemu glasilu.

Mnogo smo že prebili in mnogo žalega nas skoro gotovo še čaka. Odkar je naš list beli dan zagledal, bile so mu psovke iz nasprotnega tabora zveste spremljevalke. Nizke duše, katere nikdar niso razumele, da se je vsakemu poštenjaku truditi za uresničenje svojih nazorov v javnem življenju, spodtikali so nam sebičnost, koristolovje, samogoltno namene. Pravo tovarniško zalogo so napravili proizvodom svoje lažnjive domišljije, ne zmeče se za očividna protislovja, s kojimi so se odlikovale njih drzne iznajdbe. *Calumniare audacter* je gáslo takim bojevnikom, in pač moraš prešinjen biti pravičnosti svoje stvari, da

ti roka ne omaguje v takem neprijetnem, malo častnem boju!

Nismo opešali, ne strašimo se strastnega protivja naših zopernikov, tako vzvišen je ko- nečni cilj, da niti v poštev ne jemljemo osebnih zopernostij in zaprek — toda pogled se ozira na hirajočo domovino, in nehoté se polasti danes, na sveti večer, našeduje koperneče hrepenenje, da se zopet mir vrne v naše zamotano, od strastij vznemirjeno strankarsko gibanje. Kamor pogledaš, povsod se tvojemu očesu predstavlja kulturni nazadek! Predsodkov se iznebi in opazoval bodeš razdirajočega črva v našem društvenem in slovstvenem položaji, v političnih, zlasti pa v gospodarstvenih razmerah. Kedo pač more zanikati, da narodna društva v slovenskem osredji, v beli Ljubljani, čedalje bolj pešajo? Čitalnica ljubljanska hodi rakovo pot, njen budget kaže rastoči primanjkljaj. O toliko potrebnem „Narodnem domu“ do sedaj niti sledu ni, in mnogo bode še poteklo Save proti iztoku, predno se v tem oziru uresniči domoljubne težnje slovenskega naroda. „Matica Slovenska“, prvo slovstveno društvo slovensko, pojema, „Dramatično društvo“ očividno nazaduje, in poročilo „Glasbene Matice“ se glasi žalostno, da mora rudečica oblivati slehernega rodoljuba. Oziraje se na to izobilje neveselih prikaznij, ne moremo in ne smemo zakrivati jedne misli, da je namreč skrajni čas, z resnim patrijotičnim delom zamenjati one politične burke, v katerih se je dosihmal razodeval domovinski čut nekaterih *par excellence* narodnih krogov.

In gospodarske razmere v naši domovini? Kakor blisk se je včeraj raznesla po našem mestu in po vsej deželi neljuba novica, da je drugi denarni zavod, kranjska eskomptna družba ustavila svoja plačila. Mnogo se je uže govorilo o bližajoči se katastrofi, del časa uže čuli smo jako neugodna prorokovanja, toda zamolčali smo jih, prepričani, da se z vznemirjevalnimi vestmi le škoduje tej potrebni in poštenu banki. Trgovski stan na Kranjskem odlikuje se po neki posebni trdnosti in vestnosti, in povsod so zlasti ljub-

Listek.

Blejska jama.

Dežela kranjska nima lepšga kraja
Kot je okolca ta, podoba raja.
Preširen.

Ko je letos obhajal avstrijski klub turistov otvorenje blejske jame, udeležil sem se tudi jaz te slavnosti. Dovolite torej, da vam nekoliko ponatančneje povem o nji po slabih svojih močeh.

Peljali smo se z Bleda skozi romantično bohinjsko dolino do vasi Koroška Bela. Od te vasi pelje pot do jame, in v kakih treh četrtinkah ure dospeli smo do navpične skalnate stene, imenovane Babji zob, in tu je vhod v jama.

Le pojdite breziskrbno z menoj, peljati vas hočem po jami ter vas tudi potem zopet pripeljati nazaj; sicer pa se ne treba bati, da bi pali v kako brezno ali bi celó zaradi

labirintnih potov ne mogli zopet najti izhoda, sicer pa je danes jama razsvitljena z mnogoterimi lučmi, skoro dan je v nji, vsak kamen se prav dobro razloči.

Začetkom je vhod nekoliko nizek in ozek, a le pojdimo naprej; dvignil se bode strop in stali bomo v obširni dvorani, v prvi dvorani. Le pogledite okolo sebe, kako se leskečejo v luči kapniki; dobro, da ni žida med nami, koj bi poskusil, je li to morda zlato.

Pojdimo po teh stopnicah gori, da dospemo konec prve dvorane. Jeli to veličanstvo? Pred nami razprostira se skrivnostna globina, tu notri morda varujejo gorski duhovi zlata zaklade.

Naprej od tod po mali stezici stopimo, in odpre se nam druga dvorana. Tu je vse polno kapnikov, vsi tako lepo sneženo-beli, tako nedolžno-čisti. Ta dvorana pa je tudi skoro najlepša. Iz kapnika napravile so se različne podobe. Morda so uže vse zaznamovane? Da, da, načelnik klubovega odseka avstrijskih turistov, g. Janez Mallner, vé nam

vse te podobe imenovati. Prekrasni stebri nosijo bliščeč oblok, v sredi pa je votlina, v kateri se nahaja Marijina statuva. Malo proč vidijo se orglje iz kapnika, katere zapojó, kakor zvonovi, če se udari nanje. Tam zadej pa so zloženi kameni tako, da predstavljajo vodopad; tam, gledite, se tudi prav razločno vidi zagrinjalo.

Pojdimo dalje! Odpre se nam tretja dvorana, imenovana kapelica. Tu je po polnem razločno označen presbiterij, tam okolo pa se vidi brezštevilno angeljskih glav. Tam ob strani, gledite, pa stoji devica, obraz ima zadelan s pajčolanom, sramežljivo poveša oči k tlom, ženina pričakuje, in mi nemirneži jo motimo v sladkem premišljevanju.

Ogledite si vračajoči še jedenkrat razne podobe, občudujte vse stalaktite in stalagmite, na vse to vas opozarjati ne morem... Če se vam bode pa zdelo, da niste videli vsega ali ste uže kaj pozabili, vrnite se zopet in pripeljite še prijatelje in prijateljice s seboj, z veseljem vam bodem razkazoval to naravno umetnost.

ljanske firme radi teh laskavih lastnostij na najboljšem glasu. Za vrle naše trgovce, ob enem pa tudi za naše posestnike in zasebnike, kateri so ali svoje kapitalije izročili eskomptni družbi, ali pa na menjice denar bili prejeli od nje, je njen polom usoden udarec, in pač marsikateri obitelji bode žalostna vèst o zadregi eskomptne banke zagrenila božične potice. Udarec je tem hujši, ker je prvi kreditni zavod, kranjska hranilnica, kakor čujemo, svojo pomoč tesnosrčno odtegnil utapljačemu se društvu ter s tem malodušnim postopanjem neizmerno oškodoval kredit in gospodarstveni interes cele dežele. Za nemško šolo ste hoteli žrtvovati 100 000 gld., eskomptna družba pa, s kojo so tesno spojene gmotne koristi kranjskega kapitala, je zamán trkala ob vaših durih ter zamán prosjačila za isto, v razmerji k pogubonosnim posledicam v istini neznatno svoto!

Kamor pogledamo, povsod tedaj neljubi, neveseli prizori! Niso prijazni božični prazniki, katere bomo obhajali! Časi so resni, sila resni in bolj nego kedaj potrebujemo v domovini mirno, složno delovanje. Danes, na sveti večer, čuli bomo iz lin cerkvenih stolpov slovesni glas božičnih zvonov, oznanjujočih vernikom po deželi ono veselo tolažilno angeljsko pesen: „Čast Bogu v višavah, na zemlji mir ljudem!“ In v naših prsih, nadejamo se, tudi v duši vsakega rodoljuba, našel bode njih glas srčen odmev: *Pax hominibus!*

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Kriza v denarnih zavodih dunajskih postaja z vsakim dnem resnejša, in vsak dan skoro prinaša nam nova poročila o ogromnih defravdacijah. Ni še dolgo, kar so déli pod ključ blagajnika Baldaya, komaj je preteklo par dni, kar so pokopali oddelnega načelnika Jaunerja pri nižje-avstrijski eskomptni banki, ki je izneveril ogromno svoto dva milijona goldinarjev, uže se iz nova poroča z Dunaja, da se je ustrelil banke uradnik Lucas, izneverivši svoto, presegajočo 100 000 goldinarjev. Da-li je vrsta defravdacij s tem uže izcrpljena, se še ne vé. — To je slab *signum temporis*, in treba bode napeti vse moči, da se odvrne strahovit gospodarstven polom.

V moravski stolici, v Brnu, vršile so se te dni volitve v kupčijsko in obrtnijsko zbornico. Uže se je bilo razglasilo, da imajo Čehi v novi zbornici samo 12 zastopnikov. Iznenačila je torej marsikoga vèst, katera nam dohaja iz Brna, da imajo Čehi večino v zboru, in sicer 25 glasov proti 23 nemškim glasom. Predno se je zaključil volitveni zapisnik, izjavil je namreč predsednik volilne komisije, da imajo vsled naredbe trgovinskega ministerstva pasivno volilno pravico le tisti, kateri

imajo v dotičnem oddelku tudi aktivno volilno pravo. Ker se nemška stranka na to naredbo ni ozirala, izjavil je vladni zastopnik, da je volitev večine nemških kandidatov neveljavna ter da se bodo kandidati česke manjšine poklicali v zbornico. Nemški listi sicer vpijejo o nezakonitosti, no kogar strankarska strast še ni oslepila, videl bode, da je postopanje volilne komisije po polnem pravilno.

Hrvatski ban grof Khuen prispel je včeraj v Budimpešto, da se z ogersko vlado sporazumi glede predlogov, kateri se imajo predložiti hrvatskemu saboru. — Neodvisna narodna stranka hrvatska, katera je v zadnji sesiji bila zapustila saborsko dvorano, zaključila je včeraj, v prihodnji saborski sesiji udeležiti se zopet saborskega delovanja.

Tuje dežele.

Italijanska komora končala je predvčerajšnjem več tednov trajajočo generalno debato o železniških konvencijah, vsled katerih se ima uprava italijanskih železnic izročiti velikima društvoma. Konvencija odobrila se je z večino 49 glasov. — Gledé zdravstvenega položaja v Neapolju zaključilo se je, da se ima ozke in preobljudene ulice mesta razdreti ter na novo sezidati. V to svrhu dovolila je država 100 milijonov lir, katera svota se bode izplačala v dveh letnih obrokih.

V francoski komori bil je dné 20. t. m. proračun za leto 1885. z 420 proti 80 glasovom sprejet. — Predvčerajšnjem predložil je finančni minister Tirard v senatu budget za 1885. Finančni odbor protestoval je proti temu, da se proračun senatu tako pozno predloži. — Ker ni več mogoče rešiti proračuna v senatu do novega leta, zahtevala bode vlada prihodnji petek v komori indenniteto za prvo četrtletje prihodnjega leta.

Iz Sudana se poroča, da se je na Nilu razbila angleška vojna ladija in da sta pri tej priliki ponesrečila tudi dva časnikarja. Nadalje se poroča, da bolezen hudo prizadeva angleškim četam ter da vlada sedaj v onih pokrajinah neznosna vročina.

Dopisi.

Iz logaškega okraja, 21. decembra. (Izv. dop.) Ker se velečenjeni „Ljub. List“ večkrat tudi za šolske razmere zanima, kar kažejo mnogi dopisi iz učiteljskih krogov, naj tudi meni dovoli nekaj podrobnosti zabeležiti. Pregovor pravi: „Več očij več vidi“, zato hočem tu v jedno torbico spraviti več opazek. Gosp. dopisnik „Učit. Tovarisa“ od 15. aprila 1884 iz logaškega okraja toži o nedostatkosti, ki se nam učiteljem gledé tega godé, da se važne spremembe, uredbe in sploh uradni ukazi šolskim vodstvom ne naznanjajo (dopisiljajo) uradno in jih moramo le slučajno po časopisih zasledovati. Jaz, kakor mislim

vodil je Stuart, posestnik mnogo stotin govejih repov in krasne črede kónj. S svojimi drugovi napadel je bil tatove pri Musselshelu in jih razkropil. Odtod sledil jim je po težavnih stezah v gozde. Uže drugega dné zadeli so na osem do deset lopov, ki so ravno večerjo si pripravljali. Imeli so posebno stražo, ki jih je posvarila s strelom, da se bliža nevarnost. A v tem trenutku so preganjalci že napadli tatove. Kacih dvajset strelav poslali so za ubeglimi. Dva bandita sta se zvrnila hudo ranjena. Ko so prišli pastirji do njih, so jih takoj na bližnjem drevesu obesili. Vsled noči ni bilo možno slediti ostalim tatovom v temni gozd.

Dva dni pozneje, tudi proti večeru, videli so regulatorji, da se iz bližnjega gozda kadi. Previdno so se plazili proti šumi in zapazili v njej leseno koč. Tudi so natanko spoznali, da hodijo možje skozi vrata na prosto in nazaj. Pastirji so čuli vso noč in pošiljali svoje ljudi okolo, da preiščejo bližnjo okolico. Jeden izmed regulatorjev je zavohal v skritem kraji veliko ograjo, izza katere je čul konjsko razgetanje. Sedaj so pastirji vedeli, da imajo s konjskimi tatovi opraviti in sklenili so, da jih bodo v prihodnji noči napadli.

tudi vsakdo izmed nas bo temu rad pritrtil. Zakaj, če se uže na pr. županom, med katerimi se še dandanes (to mi je znano iz lastnega prepričanja) nahajajo, ki brati ali pisati ne umejo, na občinske troške državni in deželni zakonik pošilja, zakaj bi se šolskim vodstvom ne preskrbelo, da bi uradne naredbe in ukaze dobivala, če ne brezplačno, pa na račun, ki bi se iz proračuna za šolske troške pokrila. Tako bi imela vsaka šola kaj skupnega, da ne bi trebalo dotičnih postav in ukazov iz vseh kotov pobirati. Tako na pr. je izšel ukaz gosp. ministra za uk in bogočastje z dné 12. febr. 1884, št. 23 122, gledé zmanjšanja pisarij pri ljudskih šolah in prenaredbe nekaterih dotičnih določeb učnega reda z dné 20. avg. 1870, št. 7648.

Od zgoraj nam še ni nič znanega o tem. Kaj hoče reč mar na papirji ostati? In vender smatram jaz dotični ukaz gosp. ministra prav važnim in praktičnim. Če bi mi utegnil kdo ugovarjati, da se dela bojimo, rečem, da ne, pač pa nepotrebnega in dragi čas tratega dela ne moremo zagovarjati. V šolsko matico (*Matrik*) se ima ustop in izstop šolskega otroka zabeležiti, čemu potem še v izpustno knjigo? Kar bo uže tudi v zapisniku (*Katalog*) razvidno. Tedaj je po vsem opravičeno in prav, da se knjiga v odpustu (*Entlassungsbuch*) opusti. Tako naj se tudi razrednica in tednik v jedno uradno knjigo spoji. Prav, samo da bi se obrazci za razrednico tako prenaredili, da bi ne bilo tistih brez števila kvadratov, kamor se zamude med štiri stene zapirajo, ker je to zelo zoperno in posebno čas tratega. In tako več družega. Želeti je le, da bi se to kmalu vpeljalo in da bi se za časa za primerne obrazce (*Formulare*) v to skrbelo.

Temeljito predelati treba bo tudi učne črteže, ki naj bi se za vsako kategorijo šol posebej uravnali, ne kakor sedanji, ki so malo da ne po vsem enaki, bodisi za eno-, dvo- ali tri-razrednico. Naj bi se ne pozabilo, da so ljudske šole elementarne, da je treba ledino orati in kaj je njih glavni namen. Naj se obdrži princip enakotežja med produktiviteto in recipiviteto, kar se je zadnje čase preziralo in zaradi tega mnogo napak učinilo, da so bili (mali paglavci) gledé časa učnih ur in gledé gradiva, ki so ga imeli prebaviti, preobloženi (preobteženi) itd. To zadnje, upam bode najbolj skrb, bodoči učiteljski konferenci prevdarjati. B.

Razne vesti.

— (Dva dneva brez jedi.) Dné 22. t. m. našli so v gozdu pri Purkersdorfu štiridesetletnega moža obešenega na drevesu. V žepu imel je zapisnik, v katerem je stalo s svinčnikom zapisano: „Sam in zapuščen, dva dneva brez jedi, potreba in beda tirata me v smrt.“

Bila je ura deset in jako tema. Tiho so se priplazili regulatorji k koči, ki ni bila zaprta. Skozi okno so videli, da sedi v sobi mnogo mož pri večerji. Njihov smeh se je glasno razlegel po tihi noči. Sedaj je vzel vsak pastir jednega „na muho“ in na jeden komando zagrmelo so puške. Možje v sobi so poskočili po konci, a takoj so v drugi počile puške. Le malo tatov je všlo na prosto in se skrilo v gozdu. V sobi je ležalo devet lopov mrtvih, ko so pastirji hišo preiskali in pobrali živež, vrgli so mrtvece na kup, naložili krog njih mnogo drva in je polili s petrolejem, katerega so našli v koči cel sod. Potem so zažgali. . .

V omenjeni ograji bilo je 40 konj, se vé da so bili vsi nakradeni. Pet milj (angleških) od hiše našli so pozneje regulatorji ležišče, umetno in varno napravljeno med skalovjem, tako da je bilo zelo težko blizu priti. Prepričali so se, da stojé pred glavnim ležiščem roparjev, ki je bilo jako utrjeno. Videli so tudi, da je sovražna četa večja, nego njihova lastna. Zato so poslali tri možé domov, da pripeljejo seboj pomoči. Potem bodo tolovaje napadli.

Iz „Amerike“ posnel H.

Regulatorji v Montani.

(Črtica iz ameriškega življenja.)

Zadnja poročila o vspehih montanskih živinorejcev in pastirjev nasproti tatovom kónj in druge domače živine provzročila so v celi okolici pravo navdušenje. Seli so bili prišli v vse kraje in so vabili mlade ljudi, da se udeležé vojne zoper zloglasne tatove. In ta klic ni bil zastoj! Vsi pastirji in pastirčki hoteli so takoj se pridružiti maščevalni četi; komaj so jih lastniki čred toliko pregovorili, da so vsaj nekateri doma ostali in čuvali živino.

Dogodki in vspehi raznih tolč, ki so leto in dan na lovu zoper tatove, so bili in bodo najbolj važni predmet razgovarjanju v onih na pol divjih krajih. Z neprestanim zanimanjem sledi vsakdo gibanju in postopanju čet, ki se bojujejo na svojo roko zoper nevarne tolovaje. Vsakdo hoče trditi, da je tudi on bil ud kake take ekspedicije, tako magično moč imajo romantične te pripovedke na priproste sinove onih planjav in gozdov!

Posebno vspešen je bil zadnji lov in v obče se misli, da se tatovi ne bodo več prikazali v Montani.

Jedno izmed omenjenih maščevalnih tolč

— (Resolutna dama.) Da je tudi časih jako umestno, če nosijo dame revolver — kakor je to skoro običajno postalo v Parizu — kaže nam naslednji slučaj. Gospa Henri, žena nečega juvelirja, bila je v prodajalnici. Kar stopi notri gospod in zahteva zlata očala. Ko je gospa zbirala očala, popadel jo je za roko in dejal: „Daj mi ključke od blagajnice, ali te pa naredim mrzlo!“ Mirno ga je dama zavrnila: „Nemam jih v žepu, spustite me, pa grem po nje.“ Zločinec je ubogal in žena je skočila v bližnjo sobo ter priletela takoj — z napetim revolverjem. Razume se, da jo je lopov takoj potegnil.

Domače stvari.

— (Spremembe v učiteljstvu.) Ces. kr. deželni šolski svet je začasnega učitelja Ant. Triplata na Koroški Beli imenoval stalnim učiteljem na tej šoli.

— (Kranjska eskomptna družba.) Polom tega kreditnega zavoda — to je tema, okolo katerega se včeraj in danes sučejo vsi razgovori po našem mestu. Čujejo se več ali manj drzne hipoteze o društvenem položaju, tudi malo laskavih sodeb o tesnosrčnosti kranjske hranilnice se ne pogreša, a v obče se vendar povsod priznava, da nobena nevarnost ne preti uložnikom. Istina je sicer, da je društveno vodstvo preradodarno bilo s svojim kreditom nasproti jedni posamezni veliki firmi, toda pozabiti se ne sme, da so terjatve kranjske eskomptne družbe do Tschinkla v skupnem znesku 300 000 gld. z hipotekami po polnem zavarovanju ter da je vse drugo poslovanje skozi in skozi bilo previdno in pravilno. Nezgodba, katera je tako hipoma prihrula nad našo solidno eskomptno družbo, je neizogibna posledica onih mučnih dogodkov, kateri so se v zadnjem času prikazali na Češkem in na Dunaji, Weinreichov konkurz in aféra Tschinkel, polom česke Bodencreditgesellschaft, vizdatni meri tudi velikanska malverzacija Jaunerjeva pri dunajski eskomptni družbi — vse to je vplivalo na naše domače denarno društvo, uložniki so začeli dvojiti o varnosti svojih ulog, naloženi kapital se je splošno jel odpovedati, in konec — je bil, da je društvo moralo — ustaviti plačila. Neutemeljena bojazen, neosnovana nezaupnost občinstva je tukaj povzročila katastrofo, katera sama po sebi ni opravičena po dejanskem položaju, kajti denarno stanje eskomptne družbe v obče ni neugodno.

Društvo razpolaga z delniškim kapitalom 150 000 goldinarjev, društveni rezervni sklad je narasel na 89 000 gld., rezervni sklad kreditne skupine znaša tudi nad 2600 gld., njen zavarovalni fond celó 21 500 gld., v dobrih efekti, večinoma državnih papirjih, je naloženih 60 760 gld., in po vsem dobrih menjic ima eskomptna družba s kreditnim oddelkom skupaj v svojem portefeillu nad 724 000 gld., vsega skup je tedaj aktivne vrednosti skoro jeden milijon goldinarjev, in vse uloge skupaj znašajo komaj 700 000 gld. Da bi se likvidacija vršila mirnim potom, celó delničarji ne bi izgubili niti vinarja ne! Zadrega je tedaj le slučajna, mimo idóča, in takoj bi je bilo konec, da bi bili v Ljubljani denarni mogotci tako energično na pomoč prihiteli ponesrečenemu društvu, kakor so to na pr. storili dunajski finančni krogi avstrijski eskomptni družbi. Žal, da so naše razmere po vsem različne!

— (Darovi.) Da se mogó reveži na Božični dan v ljubljanski ljudski kuhinji bolje pogostiti, darovala je njena pokroviteljica, gospa Jeannette Recher, 10 gld.; neimenovan 8 gld., g. Julius Müller 5 gld. in g. R. König, restauratér, nekaj pijače.

— (Božičnica) obhajala se bode v Turnovem srotišči v soboto dné 27. t. m. in v nedeljo dné 28. t. m. ob 5. uri popoldne.

— (Pregled dobitkov) efektne loterije, prirejene na korist društvu „Narodni dom“: Kaseta z namizno opravo za jedila in desert za 24 oseb, potem žlica za torto, sladkornjak, klešče za sladkor, žlica in vilice za salato in solnjak — vse od čistega srebra, vredno 1000 gld.; koleselj in konj s popolno opravo, 500 gld.; kaseta z namizno opravo za jedila in desert za 24 oseb, potem žlica za torto, sladkornjak, klešče za sladkor,

žlica in vilice za salato, solnjak — vse sreberno, 500 gld.; zlata remontoirna ura z verižico, 250 gld.; lišp za dame, in sicer broche, uhani in zapestnica z briljanti, 250 gld.; kaseta z namizno opravo za jedila in desert za 12 oseb — vse sreberno, 250 gld.; Zugmayerjev plug, brana, čistilnica, prepeljiva mlatilnica z mahalom, 250 gld.; remontoirna ura za gospode z dvojnimi pokrovcem, 100 gld.; zlata ura za gospé z verižico, 100 gld.; harmonij, 100 gld.; briljanten prstan, 100 gld.; lovska puška, prima bernard damaščenka, z zapahom, lesenim kopitom in fino rezbarijo na njem, 100 gld.; kaseta s sreberno namizno opravo za jedila za šest oseb, 100 gld.; trijer, 100 gld.; 3 telice pingavskega plemena po 100 gld.; veliko viseče ogledalo, salonska ura, ura z nihalom, žitna čistilnica, slamorezni stroj, ura z nihalom, 3 puške risanice z dvojnimi zaklepom, 4 potni kóžuhi, 8 zlatih remontoirnih ur, 4 briljantni uhani, 2 lišpa, in sicer zlati brochi in zlati uhani, medaljon z briljanti, križec z briljanti, 5 zlatih verižic, zlata zapestnica, 2 sreberna svečnika, popolna namizna oprava za šest oseb od kitajskega srebra, popolno namizje iz porcelána za 12 oseb, popolna steklena posoda za 12 oseb, slika barvotisk, 2 svečnika iz kitajskega srebra, 2 popolni namizji za 12 oseb, 2 popolni umivalni pripravi, 2 vazi, doprsna kipa Nj. veličanstva cesarja in Nj. veličanstva cesarice iz terracotte, doprsna kipa Nj. ces. visokosti cesarjeviča in Nj. ces. visokosti presvitile cesaričine, 2 pivni opravi za 12 oseb, 2 salonski uri z nihalom, 4 Zugmayerjevi plugi, 12 zlatih remontoirnih ur, 4 zlate ure za dame, 2 zlata prstana, 2 zlata uhana, zlat medaljon, 2 zlati verižici, garnitura zlatih gumb za srajce, 2 daljnogleda, 12 srebernih nožev in vilic v etui, 2 tobačnici iz tulskega srebra, čaša od srebra, daljnogled. — Razen tega pa še 2149 kupljenih dobitkov (srebernih žepnih ur, zlatih prstanov, uhánov, medaljonov, urnih verižic, zlatih in srebernih, granatnega lišpa in mnogo toiletnih in galanterijskih predmetov) po 10 gld., 5 gld. in 2 gld. 50 kr., ter mnogo tacih, ki so jih posamni domoljubi že obljubili darovati. — Žrebanje bode dné 31. decembra 1884. — Kakor je razvidno iz tega izkaza, so dobitki zeló dragoceni, zato je opozarjamo še jeden pot rodoljube, da si brzo nakupijo srečke. Žrebanje je pred durmi!

— (Matičarjem in prijateljem „Maticice“ na znanje.) Takoj po božičnih praznikih prično se razpošiljati društvene knjige za l. 1884. Udje dobé, kakor je večini uže znano, troje knjig, namreč: „Letopis“ za leto 1884, „Črtice duševnega žitka štajerskih Slovencev“ in „Lovčeve zapiske“, II. del. Ljubljanski udje dobivali bodo knjige v prvih dneh v matični pisarni, vsak dan od 11. do 12. ure. Kdor bi pa ne utegnil priti po nje, dobi jih potem v prvih dneh januarja na stanovanje poslano. Ob enem z oddajo knjig letošnjega leta se bo, kakor se godi to pri družbi sv. Mohora, pobirala od društvenikov tudi udnina za prihodnje leto, da bo odboru slednjič možno, vzdržavati red v izdavanju knjig. Le na ta način je možno o pravem času izvedeti pravo število plačujočih (in le na te se more „Matica“ ozirati) društvenikov in določiti, po koliko iztisov naj se pozameznih knjig tiska. S tem bo ustrezno obema: društvnikom, da pridejo poprej do svojih knjig, odboru pa, da ima manj truda in sitnosti. Pri tej priliki se slovensko občinstvo opozarja tudi na bogato matično književno zalogo, obstoječo iz društvenih knjig pretečenih let, katerim se je kupna cena znatno znižala, posebno na „Spomenik“, najlepšo v slovenskem jeziku tiskano knjigo, kojega hrani „Matica“ še do 500 izvodov in kojemu se je kupnina tudi znižala. Sploh bi bilo želeli, da se slovensko občinstvo uže skoro znebi predsodkov, koje ima do „Maticice“, da odloži svojo mlačnost, da ji pokaže nekoliko več simpatij, da začne za njen boljši prospek potezati se. Čim večji odziv najde med slovenskim prebivalstvom, s tem večjim veseljem gre odbor tudi na delo. Nikoli pa ne bodo njegovi navšeti in ukrepi ter sploh njegovo delovanje plodonosno, ako bo osamljeno in se mu bo od strani občinstva kazala nebriznost za društvo samo.

— (Slovensko gledališko predstavo) priredi dramatično društvo v 26. dan t. m. Izbralo si je v to predstavo novo igró za naš oder: Teodor Körnerjevo zgodovinsko zaloigro v 5 dejanjih:

„Zrini, ali kršćansko-turška vojska“, katero je prosto poslovenil režisér gosp. Jos. Kocélj. Da se pomore tudi vnanjemu sijaju igre, izposodilo si je društvo vso krasno garderobo od narodnega deželnega gledališča zagrebškega; vloži se vrhu tega iz jednakoslovne opere zbor „V boji“, katerega pojó člani marljivega pevskega društva „Slavec“. Na konci 5. dejanja se bode pa kazala po režisérji prirejena velika živa podoba, v kateri sodeluje 40 oseb. Istinito povoda dovelj, privabiti poleg občinstva ljubljanskega i vnanje v to izredno vabljivo predstavo.

— („Šaljivi Slovenec.“) Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov. Nabral Anton Brezovnik, učitelj. — Ljubljana, 1885, v 8°. — Natisnila in založila Ig. pl. Kleinmayr in Fed Bamberg. — Tako je naslov ravno kar izišli, 192 stranij obsežajoči, v lepi slovenščini pisani lični knjižici, kateri je namen, z zdravimi dovtipi razveseljovati Slovence. Mehko vezana stane knjižica 60 kr., franko po pošti 65 kr. ter se dobiva v knjigarni pl. Kleinmayra in Fed. Bamberga v Ljubljani. Obširneje bomo o nji spregovorili v kratkem. Za zdaj naj omenimo le, naj si jo vsakdo naroči, kdor si hoče v dolgih zimskih večerih s šaljivim berilom krajšati čas. Cena je gotovo zelo nizka.

— (Drag poljub.) Z Vrhlike se nam poroča: Dne 22. t. m. zvečer pilo je več Vrhničanov v neki gostilni in med njimi bil je tudi dninar J. P. Okolo 10. ure pa se je malo „natrekan“ podal dninar J. P. proti domu in spremljal ga je urar A. R. Moža merila sta potem v prijaznem pogovoru še nekaj časa cesto pred gostilnico in prijaznosti te izraz je bil poljub; po vseh pravilih sta se oklenila in poljubila, kakor se poljubljajo najiskrenejši prijatelji. Ko pa je bil končan ta ganljivi prizor in sta se prijatelja ločila, tedaj pa zapazi dninar, da mu je izginil iz žepa mošnjiček, v katerem je bilo 14 gld. 50 kr. Dninar trdi, da mu je urar odnesel mošnjiček, češ, da je čutil njegovo roko v svojem žepu.

— (Najdeno truplo.) Dne 19. t. m. našel je nekov ribič z Črnovč v Savi truplo neznanega moža. Dva moža iz Vižmarij, katera sta ogledala truplo, trdita, da je to oni mož, kateri je služil pri mlinarji Malenščaku v Vižmarjih; dne 18.ega t. m. pa je nenadno izginil in od tega časa ga ni nihče več videl. Ker je na truplu znati nekaj malih prask, se domneva, da se je na njem izvršil zločin.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 24. decembra. „Wiener Zeitung“ objavlja zakon o dalnjem pobiranju davkov do konca marca, o podaljšanju začasnega vstavljenja delovanja porotnih sodišč na Dunaji in v Korneuburgu, o podaljšanju izimnega sode v Kotoru.

Budimpešta, 24. decembra. Zaprli so policijskega uradnika Farkasa, ker je baje izneveril iz policijske blagajnice dva tisoč goldinarjev.

New-York, 24. decembra. Gledališče je zopet gorelo. Škoda se ceni na 175 000 dolarjev.

Praga, 23. decembra. Česka zemljiško-kreditna družba napovedala je konkurz.

Berolin, 23. decembra. Mnogobrojno obiskan shod nacionalno-liberalcev izrekel je živahno odobravanje vnanji politiki Bismarckovi, ob enem pa izrazil nevoljo ob državnega zbora votumu z dné 15. decembra.

Berolin, 23. decembra. Kongo-konferenca se je preložila do 5. januarja.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 24. decembra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	81.75
„ „ „ „ srebrou	82.60
Zlata renta	103.45
5% avstr. renta	96.85
Delnice narodne banke	847.—
Kreditne delnice	289.—
London 10 lib sterling	123.25
20 frankovec	9.74 ⁵
Cekini c. kr.	5.78
100 drž. mark	60.80

Uradni glasnik

z dne 23. decembra.

Naprava novih zemljiških knjig: Pri e. kr. okr. sodnijski višavski za katastralno občino Veliko Polje; poizvedbe dne 3. januarja; pri okr. sodnijski škofje-loski za katastralno občino Kališe; poizvedbe dne 30. decembra.

Eks. javne dražbe: V Postojini posestvo Jos. Spetiča iz Neverk (1540 gld.) dne 20. februarja; po-
sestvo Ant. Glažarja iz Gor. Košane (2570 gld.) dne
20. januarja. — V Ložu zemljišče Jan. Pintarja iz
Babinoga Polja (1790 gld.) dne 16. januarja; — zem-
ljišče Luke Plosa iz Nadleska (2170 gld.) dne 17. ja-
nuarja; posestvo Jan. Sterleta z Vrhniko (1120 gld.)
dne 16. januarja. — Na Vrhniko zemljišče Jan.
Tavčarja z Vrhniko (720 gld.) dne 9. januarja; po-
sestvo Jak. Gerjola z Pristave (3180 gld.) dne 23. ja-
nuarja. — V Ilir. Bistrici posestvo Jos. Novaka
iz Knežaka dne 9. januarja. — V Krškem zemljišče
Jos. Horžena iz Crešenc (796 gld.) dne 17. januarja.
— V Kranji zemljišče Jan. Kristanca iz Moš (1093 gld.)
dne 12. januarja. — V Mokronogu zemljišče Mart.
Krešeta (305 gld.) dne 21. januarja. — V Krškem
zemljišče Matevža in Jos. Šoba iz Roviš (625 gld.) dne
28. januarja.

V zakup se odda lov v občinah: Bukovica,
Češence, Dob, Draga, Gorenja Vas, Vel. Loka, Lesko-
vec, Levče, Muljava, Gor. Krka, Hudo, Podboršt, Po-
lica, Radohova Vas, Zagorica, Temenice, Št. Vid, Ve-
like Pece, vse v davkarskem okraju Zatičina, dne
8. januarja, dopoldne ob 9. uri v uradni pisarni v
Zatičini za dobo 15. januarja 1885 do 15. januarja
1891.

Tuji.

Dne 22. decembra.

Pri Maliči: Kary in Levy, trgovca, z Dunaja. — Smo-
quina, nadinženir, iz Trsta. — Starč, zasebnik, iz
Mengiše.

Pri Slonu: Baron Hacke z Dunaja. — Braun, trgovec,
iz Brna. — Petz, inženir, iz Judenburga. — Luber-
mann, lesotrtar, iz Trsta.

Pri Avstr. carji: Kusser, trgovec, z Studenca. — De-
kleva, zasebnik, iz Britofa.

Pri Virantu: Smola, c. kr. major in graščak, z Stein-
büchla. — Pehani, zasebnik, iz Žužemperka. — Do-
ležalek, c. kr. avskultant, iz Novega Mesta.

Umrlji so:

Dne 22. decembra. Marija Ažman, tesarjeva
vdova, 60 l., Trnovske ulice št. 21, pljučnica.

Dne 23. decembra. Katarina Uran, krojačeva
soproga, 36 l., Poljanska cesta št. 13, želodčni in
črevesni katar. — Fran Klopčar, načelnik skladišča,
62 l., mrtvoud, Cesta na južno železnico št. 1.

V civilni bolnici:

Dne 20. decembra. Josip Fajon, delavčev sin,
9 mesecev, davica.

Dne 21. decembra. Josip Dolničar, delavec,
35 l., jetika.

Dne 22. decembra. Janez Kapel, kovač, 30 l.,
jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura	Vetrovi	Nebo	Mo- krina v mm
23. dec.	7. zjutraj	727.74	+ 0.4	bzv.	obl.	5.00
	2. pop.	728.34	+ 2.0	svzh. sl.	"	dež
	9. zvečer	729.32	+ 1.0	bzv.	"	

Balzam zoper ozeblino

od dr. Marinellija

izdeluje **G. Piccoli**, lekarničar „pri
angelji“, Ljubljana, Dunajska cesta.

Najboljše in najsigurne osvedočeno
sredstvo zoper ozeblino. (109) 15—4

Steklenica s kopelišnim praškom 80 kr.

Vizitnice

jako vkusne, elegantne in cené

izdeluje tiskarna

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani.

Najfinejša (136) 6—4

Melange-marmelada

(mešana omaka), kilo po 40 kr.

Najfinejša esenca za punš ali čaj

(v njej združen čajovi in rumovi izleček),

najcenejše in ugodnejše pripravljane najfine-
šega punša v steklenicah z navodom, kako
rabiti, po 1 gld. 20 kr., 65 kr. in 45 kr., naj-
finejši šampanjec in vino v boteljah,
prodaja najceneje

J. R. Paulin, Ljubljana,

Pred škofijo št. 1, Špitalske ulice št. 2.

V založništvu našem je ravnokar
izišla na svetlo knjiga:

Šaljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.

Nabral

Anton Brezovnik,

učitelj.

12 pol v 8°. Mehko vezana stane 60 kr.,
franko po pošti 65 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica v Ljubljani.

Zobni zdravnik Schweiger

z Dunaja

stanuje v hotelu „pri Maliči“, II. nadstropje, sobi
št. 23—24.

Zdravi vsak dan od 9. do pola 1. ure in od 2. do
4. ure popoldne.

Vse operacije, najmodernejšim zahtevam sedanje
dobe ugajajoč, izvršujejo se brzo in sigurno. (134) 4

Na prsih in pljučah bolehnim!

Gospodu **Jul. pl. Trnkoczy-ju**, lekarju
v Ljubljani na Mestnem trgu.

Zamán vporabljal sem pri kašlju in pljučnih
bolečinah razna sredstva, dokler nisem poskusil
Vašega **soka iz kranjskih planinskih ze-
lišč** a 56 kr., in z veseljem sem opazil zbolj-
ševanje. Blagovolite mi poslati še 3 steklenice.

Spoštovanjem Vaš udani
Josip Malešič v Sisku.

!!Priznanje!!

Proti bolečinam v glavi in želodcu!

Gospodu lekarnarju **Trnkoczy-ju** v Ljubljani,
Mestni trg št. 4.

Z veseljem Vam naznanjam, da so mi Vaše
kri čistilne kroglice, škatljica po 21 kr.,
izredno dobro služile. Vročina, katero
sem čutila po vsem telesu, potem hudi glavo-
ból in sem ter tje napadajoča me mrzlica,
sami nasledki zapretja in želodčnega ka-
tarja, ponehali so, hvala Bogu, po polnem,
ko sem uživala Vase **kri čistilne kroglice**,
tako da ljudje že pravijo, da sem veliko bolj
zdrava videti.

Zahvaljevala se Vam v novič prav iskreno,
Vas prosim, da mi pošljete za 1 gld. 5 kr. še
en zavitek teh takó izvrstno delujočih **kri
čistilnih kroglic**.

Pozdravlja Vas, sem najudanejša

Lucija Stibar.

Salicilna ustna voda.

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči po-
končanje zob in odpravi slab duh iz ust.
1 steklenica 50 kr.

Salicilni zobni prašek,
splošno priljubljen, vpliva zelo oživljajoče
in napravi zobe blesteče bele, a 30 kr.

Najnovejše spričalo.

Vaše blagorodje!

Mnogo let vporabljam Vašo **salicilno
ustno vodo** in **salicilni zobni prašek** z
izvrstnim vspehom in priporočati ja moram
vsakemu najtopleje. Pošljite zopet od vsakega
3 steklenice. Spoštovanjem
(117) 9—8 **Anton Slama**, župnik.

Vsa navedena sredstva ima **vedno frišna**
v zalogi in jih razpošilja proti poštnemu povzetju

lekarna pri „Samorogu“

Jul. pl. Trnkoczy-ja

na Mestnem trgu v Ljubljani.

Prekrasno božično in novoletno darilo!

Ravnokar so v našem založništvu izišle na svetlo:

POEZIJE, zložil S. Gregorčič.

Drugi, pomnoženi natis.

Elegantno vezane in z zlatim obrezkom stanejo 2 gold.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica v Ljubljani.